

GŁOS POLSKI

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Cena numeru pojedynczego mk. 1.50

Adres Redakcji i Administracji:
Piotrkowska 106. Telefon 199.

Redaktor, lub jego zastępca przyjmują wyłącznie od 5-6 po poł.
Rękopisów niezamówionych Redakcja nie zwraca.

Od wydawnictwa.

Wobec tego, że Administracja nie była wprost w stanie załatwić w dniach ostatnich wszystkich Prenumeratorów, pragnących wnieść należność za prenumeratę pisma, **termin wpłacania jej zostaje przedłużony do dnia 8-go b. m.** Kto z Prenumeratorów do dnia tego nie uiści należności za miesiąc czerwiec i ewent. zaległości, temu **bezwzględnie zostanie wstrzymana dostawa „Głosu Polskiego“ do domu.**

Paniczny odwrót bolszewików pomiędzy Dźwiną i Berezyną.

Warszawa, 6 czerwca. (PAT). Komunikat sztabu generalnego wojsk polskich z dnia 4 b. m.

Wczoraj w ataku na Głęboką oddziały 8 dywizji piechoty wzięły 800 jeńców i ogromną zdobycz w postaci składów amunicji i prowiantów, która jeszcze nie została obliczona.

Na górnej Berezynie oddziały nasze, złamawszy rozpaczliwy opór nieprzyjacielski, zajęły Mścizę. Odwrót nieprzyjaciela między Dźwiną a Berezyną staje się paniczny. Lotnicy meldują z rejonu Łuski cofające się na wschód liczne wojska i taborzy nieprzyjacielskie.

Na średniej Berezynie postępuje szybko likwidowanie mniejszych oddziałów nieprzyjacielskich, które zdołały się przeprawić na zachodni brzeg rzeki.

Od ujścia Prypeci do ujścia Tetarewa walki patroli.

Na froncie ukraińskim, między Skwirą a Lipowcem, rozwinęły się większe boje z kawalerją nieprzyjacielską, dotychczas nieukończona.

14 pułk ułanów w szarzy konnej zajął Antonów i zdobył cztery karabiny maszynowe.

Zacięte ataki bolszewickie na Hnzi rzeki Markówki zostały odparte przez oddziały ukraińskie. W kontratakach wzięto jeńców.

Pierwszy zastępca szefa sztabu generaln.
Kubiński generał podporucznik.

Paryż, 6 czerwca. (P. A. T.). Radjotelegram z Moskwy podaje: W rejonie rzeki Berezyny oddziały bolszewickie pod naciskiem przeciwnika cofnęły się ku północy.

Taniec wokół złota rosyjskiego.

Zmęczona zgłodniała, wracająca do barbarzyństwa Rosja, bita przez mężne wojska polskie na wszystkich frontach, zwycięża tam, gdzie frontu nie ma.

Zwyciężyła więc w Sejmie polskim — w gmachu przy ulicy Wiejskiej — gdzie uchwalono zachować na wieczną pamiątkę pomnik jarzma i kłosa — Sobór na placu Saskim.

Taki wynik głosowania to jeszcze jeden z dowodów psychologii niewolniczej, na którą niejednokrotnie uwagę zwracano. — Oczywiście przy świadomej dyskusji taka uchwała była by niemożliwa, ale kiedy decyzja zależała od instynktów i po za świadomych czynników, sukcesja niewoli reprezentowana przez ks. Lutosańskiego zwyciężyła i soboryści zebrał znaczną nawet większość.

Potem dopiero przyszła chwila świadomości i opamiętania. — Cóż wówczas? A no po prostu polecono kancelarji — ukryć nazwiska niewolników, którzy nie osmielili się wystąpić przeciw soborowi. Dotąd więc nie wiemy, kto oprócz ks. Lutosańskiego i ministra Kędziora należy do soborystów.

Rosja carska zwyciężyła w Sejmie polskim. Rosja sowiecka zwyciężyła w Londynie. W Polsce zwycięstwo to zgotował jej — duch niewoli, w Anglii — duch

ohciwości, żądza złota. Jak widzimy, nie mamy sobie wzajemnie do wyrzucenia, bo jedno — drugiego warte...

Zwycięzcą londyńskim jest Krasin — delegat sowiecki do sprawy układów handlowych. Przez długi czas karmiono nas depeşami, że z Krasinem nikt nie chce mówić, że układy kopenhaskie idą opornie. Nagle p. Krasin przybył do Londynu, witał go Foreign Office i po 5 dniach dowiedzieliśmy się, że układ został zawarty. Cóż się stało, że Krasin może powtarzać za Cezarem: „veni, vidi, vici“?

Krasin przyobiecał wzajemian za towary — złoto rosyjskie. — Wystarczyło to zupełnie nietylko aby angielscy meżowie stanu z nim układ podpisali ale, aby i Francja, która uważała układy z komunistami za niemożliwe, do umowy się przyłączyła. Francja groziła, oświadczyła, że w San Remo przesądzone niemożliwość kontaktu politycznego z sowietami. Nagle po uroczystym ogłoszeniu abstynencji przystąpiła do spółki, wycofując widocznie z tego założenia, że złoto jest apolityczne.

Zawarta w Londynie umowa jest daleko wynowniejsza, niż wszystkie „pytania i odpowiedzi“ w izbie gmin na temat stosunków polsko-rosyjskich. Odpowiedzi te sprzeczne między sobą — dziś

delikatnie zachęcają Polskę do wojny z komunistami rosyjskimi, jutro — wywierają równie delikatną presję w kierunku zawarcia pokoju, a jeszcze kiedy indziej — delikatnie także ostrzegają przed zawarciem tego pokoju. Inniemi słowami, gdyby Polska naprawdę miała słuchać zawartych w tych odpowiedziach rad Albionu, musiała by: — wojny nie prowadzić i pokoju nie zawierać. — Znana to i stara formuła, na którą nieraz zwracaliśmy uwagę. — Jest to formuła, stwarzająca sytuacja, w której komunizm moskiewski triumfuje.

W każdym razie po zawarciu układu z Krasinem można wogóle przestać zwracać uwagę na te mniej lub bardziej życzliwe rady, wskazówki i ostrzeżenia. Poczekajmy cierpliwie na wyniki układu londyńskiego. Dziś można jedno z dużych dozą prawdopodobieństwa przewidywać: ktoś z kontrahentów złe wyjdzie na tej transakcji. Że nie bolszewicy to fakt, gdyż nie mają nic do stracenia. Nawet gdyby wpłacili część złota rosyjskiego, to i ta okoliczność ich sytuacji nie pogorszy. Pięć złotych złota działacza rządu sowieckiego płacą tylko daninę ustrojowi kapitalistycznemu nie zsowietyzowanej Europie i więcej nie.

Europa, lykając to złoto, będzie wzamian polyał i pigułki komunistyczne, których centralą będzie przewidziana w układzie izba eksportowa w Londynie. — Złożone pigułki niewolnikom złotego cielca przypadną do gustu. Na to niema rady. Wyzbijmy się tylko ducha niewolniczego soborystów, a Polska pomimo wszystko i wbrew wszystkiemu ostoł się i wytrwa.

Konstytucja litewska.

Wilno, 5 czerwca. (PAT). Konstytuanta litewska zajęta jest opracowaniem tymczasowej konstytucji państwa litewskiego. — Wychodzący w Kownie dziennik „Laisfe“ zamieszcza następujące zasadnicze punkty konstytucji:

- 1) państwo litewskie jest republiką demokratyczną,
- 2) władza suwerenna spoczywa w ręku Sejmu ustawodawczego,
- 3) wszelkie prawa czynne przed datą ogłoszenia konstytucji, o ile nie są z nią sprzeczne, zachowują swą moc,
- 4) Sejm ustawodawczy uchwała prawa, ratyfikuje umowy z innymi państwami i stoł na straży wykonywania praw,
- 5) władza wykonawcza jest prezydent państwa i gabinet,
- 6) inicjatywa prawodawcza należy do Sejmu,
- 7) Sejm obiera prezydenta republiki, powierza osobom przez siebie wybranym gabinet ministerjalny, zatwierdza i przyjmuje dymisje, mianuje kontrolerów państwowych, reprezentantów rzeszy spolskiej, posłów zagranicznych i przyjmuje akredytowanie posłów innych państw. Sejm posiada prawo umarzania kar, oraz mianuje wyższych funkcjonariuszy wojskowych i cywilnych,
- 8) w razie choroby, lub śmierci prezydenta, zastępuje go do czasu nowych wyborów marszałek sejmu,
- 9) wszystkie dekrety powinny być stwierdzone podpisem prezydenta ministrów, lub oduosnego ministra,
- 10) Gabinet ministrów za pracę swą odpowiedzialnym jest solidarnie wobec sejmu,
- 11) wrazie uchwalenia votum nieufności, rząd podaje się do dymisji,
- 12) posłowie sejmowi, wchodzący w skład gabinetu, zachowują mandat poselski,

stwa przewidywać: ktoś z kontrahentów złe wyjdzie na tej transakcji. Że nie bolszewicy to fakt, gdyż nie mają nic do stracenia. Nawet gdyby wpłacili część złota rosyjskiego, to i ta okoliczność ich sytuacji nie pogorszy. Pięć złotych złota działacza rządu sowieckiego płacą tylko daninę ustrojowi kapitalistycznemu nie zsowietyzowanej Europie i więcej nie.

Europa, lykając to złoto, będzie wzamian polyał i pigułki komunistyczne, których centralą będzie przewidziana w układzie izba eksportowa w Londynie. — Złożone pigułki niewolnikom złotego cielca przypadną do gustu. Na to niema rady. Wyzbijmy się tylko ducha niewolniczego soborystów, a Polska pomimo wszystko i wbrew wszystkiemu ostoł się i wytrwa.

St. Gr.

13) urząd kontroli państwowej odpowiedzialny jest przed sejnem i podaje się do dymisji, wrzecie votum nieufności,

14) wszyscy obywatele Litwy, bez względu na płeć, narodowość i wyznanie, są równi wobec prawa, wszelkie przywileje stanowe znosi się,

15) wszyscy obywatele Litwy mają zagwarantowaną nietykalność osób, mieszkań i korespondencji, swobodę wyznania, druku i słowa. W wypadkach strejku, tłumnych zbiegowisk, lub zaburzeń, mogą być wydawane nadzwyczajne przepisy krapujące chwilowo swobodę obywateli. Gwarancje konstytucyjne mogą być zawieszane jedynie na podstawie uchwały sejmowej,

16) osoba posła jest nietykalna, aresztowanie lub rewizja w mieszkaniu posła może się odbyć jedynie za zgodą sejmu,

17) konstytucja wchodzi w życie z chwilą jej ogłoszenia.

O rangę dla biskupa Bandurskiego.

Na komisji wojskowej po wysłuchaniu referatu majora Platowskiego o działalności komisji weryfikacyjnej, komisja wojskowa postanowiła wezwać komisję weryfikacyjną do nadania biskupowi Bandurskiemu, z powodu jego wielkich zasług dla armji polskiej, odpowiedniej rangi.

15 wyroków śmierci w Nowogródku.

Na mocy wyroku sądu doraznego wileńskiego okręgu sądowego w m. Nowogródku skazani zostali na śmierć przez rozstrzelanie mieszkańcy wsi Jeremiecz powiatu Nowogródzkiego w liczbie 15 za udział w bandzie, w celu rozboju i wymuszeń pieniężny, a jeden z nich za zabójstwo naczelnika 8 rejonu powiatu Nowogródzkiego, Emila Juchniewicza i cie-

żkie poranienie policjanta, Michała Bieniacza. Wyrok wykonano w Nowogródku.

Sąd nad winowajcami.

Metz, 5 czerwca (PAT). Havas. Sąd wojenny skazał zaocznie na 10 lat robót przymusowych pułkownika Adelthe z 18 pułku piechoty pruskiej, oraz na 20 lat robót przymusowych majora Antufel ze 112 pułku piechoty za szereg kradzieży i rabunków, dokonanych podczas wojny.

Profanacja grobów.

Wiedeń, 6 czerwca. (PAT). Rad. W. B. K. donosi z Berlina: Z Weimaru donoszą, że nieznani sprawcy włamali się ubiegłej nocy do grobowców na starym omentarzu i obrabowali trumny Goethego, Schillera i księcia Karola.

Nowy rekord napowietrzny.

Paryż, 6 czerwca. (PAT). Hav. W Etampes z powodu mgły zmuszony był do wyładowania samolot pasażerski „Goliat“, po dokonaniu lotu w ciągu 24 godzin, 19 min., 6 sek. W tym czasie „Goliat“ przeleciał 1915 kilometrów, bijąc w ten sposób wszystkie rekordy dotychczasowe.

Rokoskopy rolnicze dla Prus.

Nauen, 6 czerwca. (PAT). Praski minister rolnictwa zapowiedział pomyslnie zbiory, skutkiem czego zostanie zniesiona gospodaraka przymusowa. Wyzdłanie chleba będzie musiało być nadal utrzymane.

Rokowania z Krassinem.

Paryż, 6 czerwca. (PAT). Rad. Z Chrystjanji donoszą, że Nansen wyjechał do Anglii, gdzie będzie omawiał sprawę powrotu jeńców wojennych z Syberji i w tym celu porozumieć się chce z Krassinem.

Paryż, 6 czerwca. (PAT). Rad. Z Londynu donoszą urzędowo, że Lloyd George przyjmie w poniedziałek po południu Krassina na Downing Street. Ponownie zaprzeczają, że Rosja nie będzie płaciła złotem, lecz transakcje polegać będą na wymianie towarów. Mieszkanie, które wynajął Krasin w Londynie jest przypadkowo mieszkaniem, w którym przygotowane zamach na Rasputina.

Londyn, 6 czerwca. (PAT). Hav. Lloyd Georę przewodniczył posiedzeniu Rady ministrów, poczem wyjechał na wieś bez widzenia się z Krassinem.

Londyn, 6 czerwca. (PAT). Hav. „Staar“ podaje, iż wątpliwym jest, aby rokowania z Krassinem wpłynęły na polepszenie stosunków angielsko-rosyjskich. Od poniedziałku nie było konferencji z Krassinem, który zdaje się oczekiwać instrukcji z Moskwy.

Bolszewicy płacą złotem.

Sztokholm, 5 czerwca. (PAT). Hwas. Dzienniki tutejsze donoszą o nadejściu do Sztokholmu transportu złota rosyjskiego, wartości 17 milionów koron szwedzkich. Złoto to przeznaczone jest na pokrycie należności za zakupione w Szwecji towary.

Sytuacja w Persji.

Paryż, 6 czerwca. (PAT). Rad. „Daily Mail” donosi z Persji: Położenie jest wysoce skomplikowane. Szach odbył przed kilku dniami wjazd do Teheranu, tylko dlatego aby zapobiedz wzrostowi ruchu bolszewickiego. Potwierdza się wiadomość, że na północy wojska angielskie wycofały się i ustąpiły w kierunku północno-wschodnim w stronę granic Turkiestanu. Bolszewickie bandy podobno wtargnęły do prowincji Khorasan. Terytorjum perskie jest zatem zalane przez bolszewików z dwóch stron—północnego wschodu i północnego zachodu.

Koalicja pomoże Austrii.

Ljon, 6 czerwca. (PAT). Radjo. Kancierz Renner zakomunikował komisji budżetowej parlamentu austriackiego notę, podpisaną przez przedstawicieli Francji i Anglii, wyśtosowaną do wiedeńskiej komisji odbudowy, która zawiadamia oficjalnie Austrię o pomocy wielkich mocarstw zachodnich, mającej się udzielić dla gospodarczej odbudowy Austrii. Kancierz Renner wyraził podziękowanie w imieniu ludności za pomoc ententy i podniósł, że zainaugurowana została w życiu republiki austriackiej nowa era.

W zakończeniu wyraził kancierz nadzieję, że Austrija znajdzie w komisji reparacyjnej życzliwą opiekę. „Temps” pisze, że austriaccy germanofile są skonsternowani, gdyż uważają, że ta interwencja ententy uczyni niepotrzebnym, a nawet uniemożliwi zupełnie ruch za przyłączeniem Austrii do Niemiec.

Kredyt na odbudowę.

Nauen, 6 czerwca. (PAT). Radjo. Pisma niemieckie donoszą o wyznaczeniu międzynarodowych kredytów na odbudowę. Anglia daje 10 milionów funtów szterlingów, Danja 12 milionów koron duńskich, Holandia 12 i pół milionów guldenów, a Szwajcaria 15 milionów franków. Państwa koalicyjne i neutralne porozumiały się co do tego, że udzielią w pierwszym rządzie kredytu we własnych produktach, które posiadają.

Włochy niezadowolone z podziału łupu.

Paryż, 6 czerwca. (PAT). Hwas. Z Rzymu donoszą, że Nitti odbył z delegatem włoskim przy komisji odszkodowań w Paryżu, Bertolinim, naradę w sprawie udziału włoskich w otrzymaniu odszkodowań od Niemiec. Zdaniem rządu włoskiego, udział Włoch jest zbyt mały, bo nie uczestniczyli one w podziale kolonii, oraz floty niemieckiej.

Zadania Turcji.

Ljon, 6 czerwca. (PAT). Radjo. Hwas donosi z Konstantynopola, że Wysoka porta wystosowała do konferencji pokojowej notę z zadaniem nieprzeprowadzania okupacji Tracji wschodniej przed podpisaniem traktatu pokojowego.

Węgry nie uznają traktatu.

Budapeszt, 6 czerwca. (PAT). Radjo. Wied. B. K. donosi: Na czwartkowym posiedzeniu Zgromadzenia narodowego jeden z posłów przedłożył odezwę wszystkich narodowych stowarzyszeń i korporacji, w której zaznaczono, że tylko oficjalne Węgry były za podpisaniem traktatu

pokoju, naród natomiast uważa podpisanie traktatu za nieważne.

Ameryka wycofuje się z Europy.

Ljon, 6 czerwca. (PAT). Radjo. Rząd Stanów Zjednoczonych nie przyjął propozycji Rady Ligi narodów w sprawie wysłania na konferencję finansową do Brukseli przedstawiciela rządowego. Rząd wysłał przedstawicieli nieurzędowych, nieuprawnionych do przyjmowania jakichkolwiek zobowiązań imieniem rządu Stanów Zjednoczonych. Posiedzenie Rady Ligi narodów odłożone zostało z dnia 11 na 14, a to z powodu konieczności przeprowadzenia obrad nad sytuacją, powstałą przez obecność w Persji oddziałów sowieckich.

Wybory w Niemczech.

Paryż, 6 czerwca. (PAT). Rad W sprawie wyniku przyszłych wyborów niemieckich „Journal de Debats” oświadcza, że wszelkie prognozyki byłyby ryzykowne. Informacje prasy niemieckiej w tym względzie są bardzo sprzeczne. Można przypuszczać, że blok rządowy uzyska większość, jednakże załkoma w porównaniu z grupami skrajnej prawicy i skrajnej lewicy. Partje wojskowe i socjaliści niezawisli uzyskają pewną ilość głosów.

Nowiny w kilku słowach.

— Klub międzynarodowy wybrał marszałka Focha swoim prezesem.

Z międzynarodowego rynku pieniężnego.

W ciągu ostatniego miesiąca na międzynarodowych rynkach pieniężnych zaznaczyło się niezmierne interesujące zjawisko. Oto niektóre z słabszych i gorszych walut zaczęły stopniowo podnieść się i zdobywać znacznie lepsze stanowisko.

W pierwszym rządzie dotyczy to marki niemieckiej. W ciągu miesiąca, od dnia 17 kwietnia do dnia 20 maja, kurs dewiz na Berlin podniósł się w Zurychu z 9 fr. szw. za 100 mkd. do 12.60 czyli o 40 proc. Jednocześnie kurs dewizy Paryż uległ wyższości z 83.60 na 99.50 (ok. 17 i pół proc.), dewizy włoskie z 24 na 28 (ok. 15 proc.). Przyczyną wzrostu kursu tego tych walut nie jest bynajmniej niższa franka szwajcarskiego. Świadczy o tem stosunek kursowy waluty szwajcarskiej do całego szeregu pierwszorzędnych walut światowych. Kurs przekazał na New York podniósł się bardzo nieznacznie — z 5.53 na 5.68, na Holandję pozostał prawie bez zmiany, wahając się w granicach 206—207, na Londyn nawet spadł z 22.08 do 21.70. Sytuacja franka szwajcarskiego nie uległa zatem żadnej zmianie. Podniosły się natomiast wymienione wyżej waluty.

Najbardziej pomyslnie ułożyły się stosunki dla marki niemieckiej, która od kilku już miesięcy stale zyskuje na kursie. Złożyły się na to rozmaite bardzo istotne momenty natury gospodarczej. Przedewszystkiem rządowi niemieckiemu udało się po długotrwałych usiłowaniach zatkać t. zw. „dziurę na zachodzie”. „Dziura” ta powstała z chwilą okupowania przez wojska koalicyjne zachodnich obszarów Niemiec. Obrót handlowy i płatniczy między tymi obszarami a resztą Niemiec z jednej strony a krajami koalicyj — z drugiej odbywał się bez żadnej kontroli ze strony organów rządowych niemieckich. Ta droga wpływała z Niemiec olbrzymie kapitały, ratujące się nieucz-

ką przed opodatkowaniem. Zarazem odbywał się tą drogą nieuregulowany przywóz najrozmaitszych towarów. Obniżało to ustawicznie poziom kursowy marki.

Gdy jednak udało się „dziurę” zatkać, sytuacja zmieniła się zasadniczo. Udaremniłono ucieczkę kapitałów, zatamowano zbyteczny i szkodliwy import. Jednocześnie rozpoczęto planową politykę wywozową. Wskutek niskiego stanu waluty markowej zagranica chętnie czyniła zakupy w Niemczech. Eksport niemiecki wzrastał ustawicznie. Rząd korzystając z tego, wprowadził specjalne kalkulowanie cen artykułów eksportowanych na podstawie cen w walutach obcych lub pośrednio, udzielając licencji na wywóz pod warunkiem sprzedaży za dewizy obce (ob. Przegl. Gosp. nr. 3). Wszystko to wielce dodatnio wpłynęło na kształtowanie kursów marki niemieckiej. Przytaczaliśmy już dane dla rynku szwajcarskiego. Analogiczne zjawisko dało się zauważyć i na innych rynkach neutralnych. Kursy walut obcych w Niemczech zaczęły szybko spadać. Na giełdzie kolońskiej funty spadły w przeciągu miesiąca (od dnia 17 IV do dnia 20 V) z 249 na 165.50, dolary z 64 na 41.80, franki francuskie z 3.80 na 3.13 i pół, franki szwajcarskie z 11.70 na 7.60.

Wraz z podniesieniem się kursu waluty wybuchło w Niemczech niesmiernie ostre przesilenie gospodarcze. Ceny artykułów importowanych zaczęły szybko spadać, co naraziło szereg firm, posiadających znaczniejsze zapasy, lub takich, które zaangażowały się w okresie wyższych kursów walutowych, na wielkie straty. Jednocześnie redukowały się zamówienia zagraniczne, gdyż wobec wyższych kursów marki niemieckiej import z Niemiec mniej się kalkuluje. Przesilenie to szczególnie dotknęło Niemcy wschodnie, gdzie liczne gałęzie przemysłu, pracującego na wywóz, znalazły się w niezmiernie ciężkich warunkach (przemysł skórzanym, budowy maszyn itd.) odbija się ono również i w innych częściach państwa niemieckiego, pociągając za sobą groźne konsekwencje społeczne.

Przesilenie znajduje się dziś dopiero w stadium początkowym, dalszy jego rozwój zależy będzie w pierwszym rządzie od kształtowania się kursów walutowych.

Polepszenie poziomu kursowego franka francuskiego znajduje się w ścisłym związku z daleko idącym zakazem przywozu szeregu artykułów i z pewną konsolidacją stosunków skarbowych, wskutek uchwalenia nowych i podwyższenia szeregu już istniejących podatków. Wpływ wyższej kursowej franka na życie gospodarze Francji zaznaczył się w niedalekiej przeszłości. Tymczasem zarządzenia Francji w celu podniesienia waluty odbiły się dotkliwie na sytuacji gospodarczej wielu krajów, w pierwszym rzędzie Szwajcarii, która utraciła w znacznym stopniu rynek francuski.

Wiadomości bieżące.

W sprawie kurji biskupiej w Łodzi.

W tygodniu bieżącym najsłabsz papięski Monsignor Achilles Ratti udaje się do Rzymu, gdzie przedstawi Ojcu świętemu sprawę utworzenia w Łodzi kurji biskupiej, celem uzyskania zatwierdzenia tej władzy kościelnej w mieście naszym.

Departamenty aprowizacyjne przy województwach.

We wczorajszym „Monitorze” ogłoszono rozporządzenie ministrów: spraw wewnętrznych i aprowizacji

TEATR POLSKI Dzielna 18

pod dyr. Franciszka Rychłowskiego. Dziś, w poniedziałek, specjalne widowisko dla żołnierzy po cenach najniższych „W sieci”.

w sprawie utworzenia departamentów aprowizacyjnych w urzędach wojewódzkich. Departamenty takie powstaną w Warszawie, Łodzi, Lublinie, Kielcach i Białymstoku.

Podniesienie taryfy żeglugowej.

Jak donosi „Kurjer plocki” z dniem dzisiejszym wszystkie opłaty za przejazd osób i przewóz towarów na statkach polskiej żeglugi państwowej zostaną podwyższone o 50 proc.

Uroczystości Bożego Ciała.

Tradycyjna uroczystość procesji Bożego Ciała odbyła się wczoraj w kilku parafjach dekanatu łódzkiego, w południe i poobiedzie.

W parafji św. Stanisława Kostki uroczystość ta, z powodu niepogody, ograniczyła się na procesji wewnątrz rzęście oświetlonego kościoła.

W tymże czasie odbyła się procesja w parafji św. Józefa, gdzie ludność miejscowa dla uświetnienia uroczystości przyozdobiła domy i udekorowała ołtarze.

W procesji uczestniczyły tłumy wiernych, przedstawiciele różnych stanów, instytucji, cechy rzemieślnicze, bractwa, szkoły, oraz kompanja z parafji staromiejskiej Najświętszej Marii Panny i Dobrego Pasterza na Bałutach.

O godz. 4 po poł. odbyły się procesje w parafji św. Kazimierza w Widzewie, oraz w parafji Najświętszego Serca Pana Jezusa w Radogoszczu.

W procesjach brali udział: delegacje stowarzyszeń, związków, cechów niezliczonych z chorągwiemi, orkiestry i tłumy wiernych.

Ulgi dla inwalidów.

Okr. Ekspozytura Sekcji Opieki M. S. wojsk. w Łodzi zawiadamia inwalidów wojskowych, że za pośrednictwem Sekcji Opieki M. S. wojsk. w Warszawie uzyskała z Centralnego Zarządu Dóbr Państwowych w Warszawie 50 proc. zniżkę przy nabywaniu przez inwalidów drzewa budulcowego i opałowego w następujących okręgach dóbr państwowych: w Radomskim, Siedleckim, Warszawskim, Lwowskim. Inwalidzi pragnący korzystać z wymienionych ulg winni posiadać najpierw zaświadczenie urzędu gminnego ewentualnie policji, iż uzyskali pozwolenie na budowę, następnie winni mieć potwierdzenie swej inwalidności przez łódzką Ekspozyturę, uprawniające do korzystania z uzyskanej zniżki.

Ekspozytura zawiadamia również, że w dn. 1 maja b. r. uruchomiła warsztat stolarski dla szkolenia inwalidów wszystkich kategorii. Przy warsztacie jest internat, gdzie inwalidzi otrzymywali będą mieszkanie wraz całodzienne utrzymaniem. Zapisy przyjmuje Ekspozytura Sek. Op. w Łodzi przy ul. Ewangelickiej 17, I piętro.

Teatr Polski.

Dziś, w poniedziałek daną będzie po cenach najniższych smutna komedia Kisielewskiego „W sieci”, w wykonaniu całego zespołu. Znakomita artystka teatru Rozmaitości p. Marja Mirska zjeżdża do nas na kilka gościnnych występów. Artystka ukaze się nam w swych najlepszych kreacjach, a mianowicie: w „Edukacji Bronki” komedji Krzywoszewskiego, w „Sniegu” Przybyszewskiego, oraz w głośnej sztuce G. Zapolskiej p. t. „Kobieta bez skazy”. Z dniem dzisiejszym kasa rozpoczęła sprzedaż biletów na te widowiska.

Za lichwę i spekulację.

Wobec niezapłacenia 5,000 m. grzywien za uprawianie lichwy i spekulacji, mieszkaniec Łodzi Jakób Nusbaum (zamieszkały przy ul. Drewnowskiej 9) skazany przez urząd walki z lichwą i spekulacją, osadzony został wczoraj w więzieniu przy ul. Targowej na odsiadanie 1 miesiąca aresztu.

Za przemykanie pieniędzy.

Wczoraj policja kolejowa zatrzymała Michała Mieczysława Winklera, podającego się za buchaltera jakiejś firmy, przy którym podczas rewizji znaleziono 80,000 mk. pruskich, oraz zapieczętowanych w kopercie zaadresowanej do Bremen Hafen—1500 dolarów. Pieniądże te Winkler zamierzał przewieźć do Częstochowy, a następnie dalej przez Herby. Zapytywany, w jakim celu wziął pieniądze, W. dawał wymijające odpowiedzi. Gotówkę skonfiskowano, a posiadacza jej pociągnięto do odpowiedzialności.

Walka uliczna „czarnogłedziarzy”.

Przechodzący wczoraj przez ulicę Piotrkowską, około Cegielnianej, byli świadkami zażartej bójki, jaką stoczyli między sobą handlarze biżuterja: Izrael Mordka Zajaczkowski, Gutkind Stif i Mikołaj Goldberg. Interwenjowała policja; uczestników bójki aresztowano i odtawiono do komisariatu, celem poddania rewizji i zarządzenia dochodzenia. Okazało się, iż powodem zajścia był spekulacyjny handel biżuterja, przy czem Gutkind Stif przywłaszczył sobie 2 brylanty, wartości 10,000 marek, stanowiące własność Zajaczkowskiego. Gutkinda Stifta pod eskortą odesłano do więzienia przy ul. Miłsza.

Zakres działania urzędu walki z lichwą.

Ogłoszono w „Dzienniku Ustaw” rozporządzenie min. aprowizacji o zakresie działania urzędu walki z lichwą i spekulacją.

Na mocy tego rozporządzenia do zakresu działania urzędu walki z lichwą i spekulacją należy: a) karanie wykroczeń przeciw rozporządzeniom Ministerstwa Aprowizacji, mającym na celu zapobieżenie lichwie i spekulacji artykułami pierwszej potrzeby; b) wykrywanie i dochodzenie wszelkich przejawów lichwy i spekulacji; c) karanie tychże według dekretu Nacelnika Państwa z dnia 11-go stycznia 1919 r. o ile one nie należą do kompetencji władz sądowych; d) w wypadkach, gdzie zachodzi kompetencja władz prokuratorских przedkładanie tymże akt zakończonych dochodzeń; e) wykonywanie własnych prawomocnych deocyj, a na sądanie sądów także przeprowadzanie orzeczonych przez sąd konfiskat.

Wszystkie rozstrzygnięcia zapadają w formie decyzji administracyjnych i mogą być w nieprzekraczalnym terminie dni trzech zaskarżone do wydziału odwoławczego przy urzędzie głównym w Warszawie. Wskutek tego znosi się istniejące obecnie przy urzędach walki z lichwą i spekulacją kolegia sądowe, a na prowincji sądy lawnicze.

• Z powodu braku papieru który przybierał już zaczyne formy katastrofalne, numer dzisiejszy zmuszeni byliśmy wydać w rozmiarach zmniejszonych. Z tego też powodu wszystkie ogłoszenia dane na dziś, zostały odłożone na inne terminy.

Teatr Wielki. W środę, d. 9 czerwca o g. 8.15 wiecz.

odbędzie się na ogólne żądanie Ul-ci i ostatni występ

MARYLI GREMO

Bilety do nabycia w oknierni Gestomskiego, w dzień przedstawienia w kasie teatru od godz. 5 po południu.